N. 88.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 6. Listopada V. S. ROKU 1807.

S. PETERSBURG V. S. d. 25 pazdziernika Prezydent sądu cywilnego Pskowskiey Gubernii Jachontow uwolniony od służby z rangą aktualnego konsyliarza stanu. J. J. Mość w reskryptach danych Generałowi infanteryi Tatiszczew i G. X. Galicinowi kommendantom 1 i 3 wydziału woysk ziemskich oświadczywszy imieniem oyczyzny wdzięczność obywatelom wszelkiego stanu Gubernii składaiących pomienione wydziały, za ochocze, prędkie, i gorliwe milicyi wystawienie, iakoteż za liczne ofiary na iey utrzymanie, kommendantom i żołnierzom do składu milicyi wchodzącym nadaie te same przywileie noszenia munduru, medalów złotych i srebrnych na wstędze orderowey S. Jerzego i S. Włodzimirza, iakie są wyrażone w reskrypcie do G. Bekleszowa.

W reskrypcie drugim Ministrowi lądowey potęgi G. Wiazmitinow J. J. Mość wyraża. Manifestem d. 27 września danym przepisane są prawidła, według których ma być rozwiązane woysko ziemskie na przypadek ostatniey woyny zaciągnione, gdy pokoy został przywrócony. Stosownie do tych prawideł rozkazuie się. 1. Wszystkich żołnierzy doczesną milicyą zkładaiących, tak do armii iuż przyłączonych, iakoteż w Guberniach ieszcze poz stałych wyłączaiąc ludzi których obywatele, mieyskie i wieyskie gromady zechcą mieć sobie powróconemi, przyiąć bez różnicy do wiadomości departamentu woiennego. Po przyięciu zaś całey milicyi pod wiadomość woienną, do rozdzielenia oney uczynić następuiące rozrządzenie 2 Żołnierzy zdatnych do polowey służby i garnizonowey oddać na dopełnienie półków armii i garnizonowych 3 Żołnierzy zdrowych iedynie dla wzrostu małego do polowey służby nie zdatnych, odesłać ile będzie potrzeba pod wiadomość departamentu morskiego na dopełnienie woysk flotnych. 4. Żołnierzy dla wieku i choroby lub przywar cielesnych do polowych i garnizonowych półków nie zdatnych, ani na flottę iść nie mogących, obrócić na dopełnienie rot Gubernskich sztackich kommend i od pożaru broniących w obu stolicach. 5 żołnierzy po teraznieyszym rozdzieleniu w niejakiey liczbie zostać mogących użyć do budowli w twierdzach.

COPPENHAGA d. 20 pazdziernika. Anglików iuż niema w Zelandyi; od czasu dawnego Admirał Gambier czynił gotowość do wyiścia pod żagle w dniu kapitulacyą przeznaczonym, a Lod Catchart zatrudniał się przesyłaniem na okręta artylleryi, ammunicyi, żołnierza lądowego; zawsze iednak była wątpliwość, czy nieprzyiaciel ustąpić zechce, zwłaszcza że następca tronu nie potwierdził kapitulacyi, Wyprawa do brzegów Norwegii i Jutlandyi przedsięwzięta z małym skutkiem, rozłożenie wielu regimentów po całey Zelandyi, rozumieć kazały, że dzień wybawienia naszego iest daleki; dzięki Bogu, dziś oswobodzeni iesteśmy, ledwie godzin kilka nad czas zamierzony u nas bawiąc Anglicy, oddalili się nakoniec.

Całą flottę Duńską wyprowadzono w oczach naszych do portów Jerzego 3. widok smutny łzy wycisnoł gorliwemu obywatelowi; żaden narod w podobnym przypadku nie był podobno, prócz Cartagińczyków, którym Rzymianie po zakończeniu drugiey woyny i przed zaczęciem trzeciey kazali wydać wszystkie okręta. Port, arsenały nasze prawdziwym są obrazem zpustoszenia, nic tam nietkniętego, nic do użycia zdatnego nie zostawił Popham; niedawno zaczęty okręt liniowy, który nie mogł być rychło skończony, rozrzucono wśród radośnych okrzyków żołnierstwa Angielskiego; Gambier i Catchart przypatrywali się robocie. Flottę nie razem całą wyprowadzono, od dni kilku wychodziły iey dywizye każda z kilkudziesiąt żaglow złożona; między któremi swoie widząc Duńczycy poznali, że znośniey dla nich byłoby wszystkie spalić, nizeli dnia tego doczekać.

W którą stronę poszedł nieprzyiaciel z pewnością nie wiemy; słychać że Król Szwedzki prosił o 20 t. posiłkowego żołnierza, któremu W. Brytańnia połowę tylko dać postanowiła. Czas wkrótce rzecz obiaśni, i wiedzieć będziemy, czyli Gustaw Adolf przyioł tytuł wodza naywyższego armii zprzymierzonych, Generalissimus. X Berry syn Graffa d' Artois przybył do Gothemburga na fregacie Angielskiey, tamże są spodziewani Graff de Lille i X. Angouleme z Carlscrony, maiąc podróż przedsięwziąć do Londynu. Jeżeli Anglia zechce dać żądany posiłek Szwedzkiemu Królowi, ten zapewne zkładać się będzie z Hannowerskiego legionu. Brzmi Dania pochwałami tego żołnierza, który w boiu mężny karność przykładną zachował do końca, nie zgorszony przykładem innych armii regimentów, mianowicie góralów Szkockich, które dozwoliły sobie wszystkiego.

Powiadano, że między półkami woysk Angielskich przyszło do krwawych sporów, wyliczano nawet mieysca na których cztérykroć walczyły z sobą, niektórzy słyszeć mieli co większa z armat strzelanie; nic o tém pewnego niema, czyli że wodzowie nieprzyiacielscy rzecz utaili, albo mały przypadek iak zwyczaynie

bywa, przemieniony w bitwę wielką. Lord C tchart przed zabraniem się na flottę miał główną kwaterę w Helsingoer; iak tylko Anglicy które stanowisko wypróżnili, natychmiast żołnierzem Duńskim osadzone było. Admirał Gambier straż tylną flotty ieszcze trzyma w Sundzie, czekaiąc wiatrów pomyślnieyszych; przeciwne i burzliwe spóźniły na kilkanaście godzin zabranie woysk nieprzyiacielskich na okręta.

Tenże Admirał daiąc rapport rządowi swoiemu o zdobytey flotcie, położył szacunek oney; okręt 96 armat niosący ocenił 240 t. talarów, 84 armat 212 t. 74 armat 186 t. co iest bardzo mało; iednak tym nawet sposobem szacowana flotta 5 millionów przenosi. Główną kwaterę następcy tronu z Kiel przenoszą do Odensée. Skoro zaczoł oddalać się z kraiu nieprzyiaciel, rząd nasz milicyą kazał zwołać powtórnie; z Fionii, wysp innych spodziewamy się wkrótce widzieć przybywaiące półki regularne, na których czele stanąć ma G. Ewald, Łatwo iest przewidzieć, że pierwszy zamiar będzie Królewicza Fryderyka zamknąć Sund ciaśninę; robotę ułatwi Saltholm wyspa, poźniey trzeba będzie całą usilność i dostatek narodu zwrócić na zbudowanie flotty, krórey gruntem są owe okręta, które dawszy odpor Anglikom w Christiansand; i lękaiąc się powtórney napaści, ztamtąd weszły do portu bezpiecznego.

Kupcy Angielscy, familie tego narodu zdawna tu osiadłe przenoszą się pilnie na brzeg Szwedzki, Mieyska artyllerya za rozkazem G. Peymann ruszyła do Cronenburga; wszystko bierze w kraiu woienną postać. Niedawno przybyły z Londynu poseł nowy Merry miał długie rozmowy z wodzami Duńskiemi i Admirałem Szwedzkim Cederstrom, i przesłał do Następcy tronu nowe propozycye. Słychać że Brytańnia W, nam ofiaruie pokoy i zupełną oboiętność do końca woyny Francuzkiey, obiecuiąc wtenczas flottę zwrócić; lecz obrażony narod na to zgodzić się nie może; przyimuiąc taką ugodę narazić się może na większe przypadki. Jest pogłoska, że Gustaw Adolf całą flottę Szwedzką oddaie do wolnego rozrządzenia Mocarstwu zprzymierzonemu.

PARYZ d. 19 Pazdziernika. Minister handlowy doniosł rządowi że w r. ter: cła więcey przyniosły dochodu skarbowi, niż w r. prz. Anvers czynił dochodu 15 mil; fr: w ostatnim 19. Bordeaux 9 mil: teraz 10. Nantes 5 mil: teraz 9. Gand 4. mil: teraz 7. lecz ten dochod mały iest w porównaniu z spodziewanym, gdyby handel był wolny i otwarte morze.

Król Westfalski Hieronim wyiechał do Stutgardu, zkąd pośpieszy do Cassel stolicy państwa swoiego, Napoleon odebrawszy rapport z departamentu woiennego, iż Officyer do którego należało umundurowanie 75 regimentu piechoty, sukna i innych rzeczy za 19 t. franków odprzedał liwrantowi, kazał onego dać pod sąd; równym sposobem odpowiedzieć powinien liwrant, że odkupował taniey niż przedał, a przeto musiał należeć do winy.

Zewsząd razem przychodzi wiadomość o wielkich odmianach w Portugallii zdarzonych. Nie tayno nikomu, że Regent był namawiany przez Anglików, ażeby się oświadczył głośno ich zprzymierzeńcem; Francya i Hiszpania oderwać usiłowały dwór Lisboński od związku niebezpiecznego. Pan w takich okolicznościach obrał oddalenie się z Europeyskich dzierżaw, przenosi mieszkanie do nowego świata. Naprzód małoletniego syna wysłał do Brezylii, wkrótce potém sam z całym dworem i familią zabrał się na flottę wcześnie przygotowaną, wszystkie skarby koronne, i cokolwiek szacownieyszego było w Lisbonie przeniesiono na okręta, Nie przeto iednak Portugalska stolica bezbronną została. Te same doniesienia przydaią, iż Angielska eskadra wszedłszy na rzekę Tagus, wysadziła na ląd żołnierza lądowego dywizyą, port, arsenały, twierdze opanowała. Miasto na dwie części podzielone, są w niém stronnicy Francuzcy w znaczney liczbie; więcey bez porównania znalazło się Angielskich; przeto posłom Napoleona i Króla Katolickiego nic do czynienia nie zostało, tylko Lisbonę opuścić; co też uczynili zrobiwszy oświadczenie przyzwoite.

Prywatne z Bayonne listy opisuią, iż eskadra Portugalska. na którey Regent wypłynoł do Brezylii, zkłada się z 13 okrętów liniowych. więcey fregat i mnieyszych statków. Co słysząc G. Junot kommenderuiący woyskiem Francuzkiém, które się zgromadziło na granicy Hiszpańskiey, ruszył natychmiast do Portugallii. Ieśli tak iest, trudno nie przyznać że Anglicy u Portugalczyków nas uprzedzili równym iak w Sundzie sposobem. Rząd Frncuzki dawno wiedział, że dwór Londyński radzi Regentowi kray opuścić, i tym sposobem uwolnić się od obowiązku przyiętego na początku woyny w roku 1803, płacenia wielu millionów za dozwoloną oboiętność. Jeszcze w roku przeszłym stanela przed uściem rzeki Tagus eskadra Angielska, a poseł tey korony Lord Rosslyn silnie nalegał, ażeby Regent do Brezylii wyieżdżał; lecz wtenczas Minister Aranjo zapobiegł nieszczęściu; gdy zaś ten mąż oddalony został z urzędu, nieprzyiaciele nie przestali usiłować, ażeby Regenta uzbroili przeciw teściowi Katolickiemu Królowi. który miał wspierać całą potęgą zamysł Angielski podbicie Ameryki południowey. Ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

LONDYN d. 8 pazdziernika. Słychać iż Admiralicya nasza zamkniętemi ogłosić postanowiła wszystkie porty Mocarstw Europeyskich, które woyskiém Francuzkiém są zaięte, albo należą do związku przez nieprzyiaciół zkleionego na zniszczenie handlu Brytańnii W, Zaden okręt z nich pod żagle wychodzić, żaden tam zawiiać odtąd nie powinien, gdy nie będzie miał pasportów Angielskich.

Przeciwność ludzi mężnych zrażać nie zwykła. Rząd nasz wiele stracił ludu i pieniędzy

na nieszczęśliwą wyprawę do Buenos Ayres; dziś nową gotuie od pierwszey ogromnieyszą, która nie tylko nam obiecuie zawoiowanie osad Hiszpańskich nad rzeką Plata, aleteż całey Ameryki południowey. Prócz eskadr i regimentów do tego przygotowanych w portach Angielskich, Admiralicya chce wysyłać część flotty powracaiącey z Sundu, iakoteż 20 t. żołnierza pod Lordem Catchart; Szczęśliwy pod Coppenhagą Popham być ma wodzem naywyższym potęgi morskiey. Słychać że wszystkie siły zgromadzą się w portach Brezyliiskich, gdzie Portugalskiemi zasilone z większą łatwością do dzieła przystąpią.

Przez Officyerów powracaiących z Coppenhagi odebraliśmy nowe wiadomości o dobyciu tego miasta. G. Peymann nie wiele miał żołnierza regularnego; milicya i pospolite ruszenie mniey zdatne były do bronienia szańców, Zwycięzcy naganiamy niedbalstwo zwyciężonych, którzy 6 t. przynaymniey regularnego żołnierza nie zciągneli wcześnie na obronę stolicy, która iest niby duszą i sercem Monarchii, a kilkadziesiąt tysięcy w Holsztynie trzymali bez celu. O czém dobrze wiedzieliśmy Anglicy; Canning Minister z tém nie taił się bynaymniey w rozmowach z posłem Duńskim, gdy tego usiłował skłonić do ugody i wydania flotty bez przymusu i krwi rozlania. Szczupłą załogę maiąc Peymann nie mógł czynić licznych wycieczek, a z tém Angielscy wodzowie nie znaleźli żadney trudności w zbliżeniu batteryi do murów; te iednak nigdy nie zbliżyły się tak dalece, ażeby wywróceniem twierdz groziły; artyllerya nasza wyłamu zrobić nie mogła, gdyż armat 24 funtowych nad 20 nie miał Catchart.

Nie przebaczony błąd popełnił Peymann nie paląc przedmieściów które przez Anglików zapalone, trwogę naprzód, później pożar w Coppenhadze rozniosły; błąd drugi że na kilkodniowe zawieszenie broni zezwolił, o które prosił Catchart pod pozorem przeniesienia do miasta chorych Duńczyków w Ladegard znalezionych, w rzeczy samey ażeby w spokoyney chwili mógł batterye do twierdz posunąć, gdyż nieprzyiaciela sztuką czyliteż siłą pokonać iest dobrze. Widzieli to Duńscy wodzowie i milczeli, za co przed rządem swoim odpowiedzieć winni, gdyby albowiem nie pozwolili, iak zwyczay każe, Anglikom używać zawieszenia broni na taką robotę, bombardowanie d. 20 września ledwie mogło być zaczęte.

Te omyłki ieszcze byłyby naprawione, gdyby Peymann według obietnicy swoiey ośmielił się czekać szturmu; wiele czasu potrzebowali Anglicy na przygotowanie się do dzieła trudnego pod ogromną twierdzą. Peymann ułatwił robotę, zląkłszy się pogróżki, że Coppenhaga być miała wydana góralom Szkockim na trzydniowy rabunek. Zbieg tylu okoliczności pomyślnych dla nas dał wziąć miasto którego Karol Gustaw po długiém obleżeniu dobyć nie potrafił, chociaż w połowie 17 wieku nie miało tak warownych fortyfikacyi iak dzisiay. Z nadzwyczaynego powodzenia tryumfuią ministeryalne pisma, uwielbiaiąc przezorność Ministrów którzy wyprawę ułożyli, Admiralicyi czynność która ią zgotowała, wodzów morskich i lądowych męztwo i pośpiech, którzy dzieło wykonali. Oppozycya inaczey sądzi.

Cały owszem Angielski narod przyioł dość oboiętnie wiadomość o wygraney; chociaż artyllerya z wieży Londyńskiey i Parku ogłosiła zwycięztwo, nikt radośnych okrzyków nie czynił, nikt się nie cieszył, nikt domu nie oświecił; za przykładem stolicy miasta inne i prowincye poszły; zdaie się iż z Anglików każdy wstydzi się dobycia Coppenhagi, niewinnie krwi przelaney, flotty zabraney. Nie ieden z polityków głośno twierdzi, że Brytannia W. postępkiem niesprawiedliwym i gwałtownym uraziła przyiacioł, roziątrzyła przeciwników, liczbę nieprzyiacioł pomnaża, i do rychłego upadku wielki krok czyni. Jnnych woien słuszność i potrzebę dowieść mogli Ministrowie, tey nigdy nie potrafią. Utrzymanie panowania na morzu, bezpieczeństwo własne, zapobieżenie zamiarom szkodliwym zprzysiężonych nieprzyiacioł, nie dawało Brytannom prawa krzywdzenia narodu spokoynego i oboiętnego.

Teraz widzą Aoglicy, że Ministrowie na przyśpieszenie zguby oyczyzny trwonili niezliczone skarby; ten lud który niedawno bez boiaźni słyszał o klęskach zadanych zprzymierzeńcom, który świat cały wyzywał do boiu, lęka się i trwoży, aby w domu nie był napadnionym; od czego iednak wyłączyć trzeba flottę i lud morski, który zna zawsze czém iest, i siłę swoią. Oppozycya rząd nasz z Algerskim porównywa, i zniszczenie handlu nieuchronne przepowiada; iuż Europa towary nasze brać przestała; Sund będzie zamknięty, grosz ieden z kraiów lądowych nie wpłynie do Anglii, Ameryka sprawę swoią z drugiemi połączy; w tenczas pozbawieni żywności, materyałów okrętowych, w domu zaniedbane rolnictwo maiąc, przy wielorakim niedostatku, flott ogromnych wysyłać, woysk licznych utrzymywać nie zdołamy; upadną rękodzieła kwitnące, zmnieyszy się żegluga, lud zniechęcony szukać będzie za granicą pożywienia, ieżeli powrót na drogę sprawiedliwości i pokoy nie odwrócą tey klęski.

Gorliwi obywatele czekaiąc z boiaźnią zamknięcia Sundu i upadku handlu Amerykańskiego, który corocznie zabierał na 8 mill. FS. towarów Angielskich, radzi byliby ucieszyć się widokiem zgody, iedności domowey, i gorliwego patryotyzmu, który naywiększe ułatwiać zwykł trudności. Lecz tu przeciwnie upatruią rozerwanie narodu na dwie strony, Ministeryalną i Oppozycyą. Ta nie wspieraiąc zprzymierzeńców Brytańskich straciła wiarę i szacunek; pierwsza postępkiem gwałtownym z Duńczykami; w iedney i drugiey nie widzą Anglicy człowieka, któryby lepszą przyszłość obiecywał, albo miał talenta odpowiadaiące niebezpieczeństwu i potrzebie, iakiemi Pitt iaśniał.

Pisma Oppozycyine gorliwie bronią Duńczyków; iedno z nich dla ohydzenia Ministrów podobno, kładnie im w usta wyrazy następuiące. Francya pewnie chciała opanować flottę Coppenhagską, ponieważ następca tronu nie chciał iey wydać Anglikom; a gdyby nie wydał iey Napoleonowi, ten zapowiedziałby woynę, i całe Królestwo Duńskie byłoby naiechane. Brytannia W. iest umiarkowańszą; zaczęta przez nią woyna samą tylko Zelandyą dotknęła; inne prowincye od klęsk wolne zostały; zatém Duński narod wdzięczny być powinien zwycięzcom, że napaść Fraucuzką uprzedzaiąc przestali na zpaleniu domów kilku; i zabraniu flotty.

W późnieyszych rapportach G. Whitelocke znayduiemy tę wiadomość, że gdy wodzowie Angielscy szturmem grozili stolicy Buenos Ayres, słysząc o tém Cacykowie czyli naczelnicy rodowitych mieszkańców Ameryki południowey, przybyli w liczbie 10 do G. Liniers ofiaruiąc posiłek 20 t. zbroynych na odparcie nieprzyiacioł. Kommendant Hiszpański przyioł ich wspaniale, i hoynie obdarzonych odesłał do domu, za ofiarę podziękował oświadczaiąc, że na ten raz potęga Krola Katolickiego będzie dostateczną na pokonanie Anglików; lecz gdyby na przyszłość wypadła większa potrzeba, Liniers nie zaniedba wezwać Cacyków do spólney obrony.

Wszyscy bez wyłączenia kupcy, którzy do Buenos Ayres okręta posłali towarem ładowne dziś bankrutuią. Ludzie cywilni i woyskowi znaiący lub nie taktykę bez względu i miłosierdzia głos podnoszą przeciw G. Whitelocke, naganiaiąc czynności iego. Nie szturmem wchodzić, powiadaią, należało do miasta, i bagnetem zdobywać szańce i batterye, lecz bombardować iak Coppenhagę z daleka, i paleniem domów przymusić do kapitulacyi załogę. Któż nie wie dzi, że ci ludzie nie znaią sławnych zdarzeń wieku naszego; doświadczeńsi wodzowie prowadząc karne i mężne rycerstwo, nie otwarte miasta, iakiém iest Buenos Ayres, lecz warowne twierdze szturmem dobywali. Z tego więc względu niech będzie usprawiedliwiony wodz nieszczęśliwy, ieśli tylko innych omyłek nie zrobił.

Irlandya nie iest spokoyna; od Parlamentu nakazane przetrząsanie wszystkich domów, i zabieranie z nich wszelkiey broni, sprawiło złe skutki po całym kraiu, naygorsze w Hrabstwie Limmerick. Nagle pokazały się gromady ludu swawolnego po 700 i więcey głów liczące, które zabieraią gdzie się podoba, konie, oręż, amunicyą, sprzęty, pieniądze, żywność, naywięcey w okolicach Ballynety i Fidamore; za ukazaniem się woyska pierzchaią w różne strony; słychać iż między niemi są obywatele znacznieysi. Wice Król X. Richmond naradza się w Dublinie, czyli nie potrzeba Hrabstwa całego ogłosić wyiętém z pod opieki prawa.

Doniesienia z Ameryki odebrane lękać się każą woyny. Chciał Prezydent Jefferson poznać sposob myślenia obywatelów; niektórzy na licznych ziazdach ofiarowali oyczyźnie krew i maiątek na obronę udzielności, inni w pismach publicznych zachęcaią rządzącego, ażeby śmiało czynił. Zdaie się iż od lat kilku Amerykanie spodziewali się zerwania pokoiu z Anglikami. Między innemi posłowie RPtey domagaią się koniecznie ukarania Admirała Berkeley i innych Officyerów, na co rząd Angielski zezwolić nie może, gdy ci wolę iego pełnili.

WIEDEN d. 31 pazdziernika. Umarł w stolicy naszey Franciszek X. Colloredo maiący lat 77, kawaler orderu złotego runa, aktualny Szambelan, tayny konsyliarz, były Minister stanu, i Wice Kanclerz państwa Niemieckiego. Narodzony w r. 1730 po zakończonych naukach użyty był przez Maryą Teressę do sprawowania urzędu poselskiego na wielu dworach Xiążąt Rzeskich, mianowicie Duchownych. Jego były dziełem pierwsze związki ślubne Cesarza Józefa 2. Minister pełnomocny w Paryżu ułatwił elekcyą iego na Króla Rzymskiego w Frankforcie, posłował w Madricie, wizytował Kamerę Rzeską w Wetzlarze, w nadgrodę zasług r. 1789 po śmierci oyca otrzymał dostoyność Wice Kanclerską, i sprawował do r. 1806, złożył po traktacie Presburgskim. Czterem Monarchom przypodobany, dobrym był oycem, przyiacielem, kunsztów i nauk protektorem.

Z Constantinopola donoszą, że 50 Janczarów którzy porwali się na straż otaczaiącą Sułtana, udusić kazał publicznie Mustafa 4, odstępuiąc dawnego zwyczaiu przodków, którzy ich w nocy karać kazali unikaiąc rozruchu; nikt nie sprzeciwił się woli naywyższey, a przykład surowości straszliwey uczynił zbawienne wrażenie. Agent Pruski oświadczył Porcie, że Monarcha iego legacyą odwołać kazał z Constantinopola, urażony za nieuznanie posła Senft de Pilsach.

W Gallicyi przez rok teraznieyszy wszczepiono krowią ospę 84 t. dzieci zawsze z pomyślnym skutkiem. Dzień podróży Cesarza Franciszka do Budy, i rozwiązania Seymu Węgierskiego nie iest naznaczony.

BERLIN d. 23 pazdziernika. Francuzka gwardya z Hannoweru poszła ku Renowi; inne woyska tego narodu nie ustępuią ieszcze z kraiów Pruskich. Jntendent Daru bawiący w mieście naszém, oświadczył, że kassy prowincyonalne zostać maią pod dozorem iego na czas nie zamierzony. Na przyięcie Króla Westfalskiego zrobiona gotowość w Cassel; regimenta w liczbie 7 z dawnych żołnierzy Haskich zaciągnione na żołd Francuzki, i w departamentach nad Renem stoiące, maią wkrótce powracać do oyczyzny, te będą zkładały pierwszą dywizyą woysk Westfalskich. Dyrekcya teatralna w Berlinie ma być zupełnie rozwiązana; wielu cywilnym urzędnikom podziękowano za służbę; słowem rząd chce zachować oszczędność nayściśleyszą. Dwór podobno ieszcze zabawi w Memlu, dokąd udali się na mieszkanie niektórzy Officyalistowie z familią. Słychać że woysko Napoleona zastępuiące Pomeranią Szwedzką, przeydzie do okolic Grudziądza. Według nowego układu podanego Fryderykowi 3 przez Ministra Stein, szlachta Pruska ma utracić część znaczną przywileiów swoich.